

A gazdaságpolitikai tanfolyamokról

Nem újak azok a próbálkozások, amelyekkel az embereket közelebb akarjuk vinni az élethez, hiszen a korszerű technika világában ez nemcsak szükség, hanem ennek a célnak a megvalósítása egyenesen társadalmi érdek. Am nemcsak erről van szó, hanem ma, a szocializmus építésének a mindennapi életben tapasztalt gyors üteme, a dolgozó emberek materialista gondolkodásának fejlődése egyre sürgetőbb követeli meg, hogy a politikai és gazdasági életünkben felmerülő problémákat marxista módon oldjuk meg.

Sokan azt hiszik, hogy a gazdaságpolitikai tanfolyamokat a munkások számára találták ki. Vegyünk hát ebben részt a szakemberek, akik a gazdasági kérdéseket eldöntik. Természetesen az ilyen felfogás káros, mert gazdasági életünk irányítása, a termelékenység növelése végül soron a pártvezeték politikai célkitűzése is. Az MSZMP Központi Bizottságának márciusi határozata utal arra, hogy közelebb kell hozni a szocializmus felépítésének napját hazánkban, meg kell gyorsítani a szocializmus építésének ütemét. A párt, amikor ezeket a célkitűzéseket megmutatja, azt is megmondja, hogy a gazdasági fejlődés üteme nem önkényes elhatározás dolga, hanem azt mindenkor számos objektív tényező határozza meg. Minden önkényes eltérés ezekről a tényezőktől, alapvető hibák forrásává válik.

Ma, amikor már nem a gazdasági vezetés feszíti a tervet, hanem az üzemek, vállalatok munkásai teljesítik azt, amikor a tömegek feszítik a tervek kereteit, nem képezheti vita tárgyát, hogy a gazdaságpolitikai kérdések rendszeres tanulmányozásának óriási jelentősége van. Látjuk nap mint nap, hogy a gazdaságpolitikai kérdések beható tanulmányozását az élet követeli, mert a dolgozó emberek lelkesedése egyes területeken és bizonyos vonatkozásokban sokkal előbbre tart már, mint néhány gazdasági vezető munkájának színvonala.

A pártmunkások és a gazdasági vezetők közvetlen részesei, irányítói a szocializmus építésének. Az őket közvetlenül körülvevő környezet politikai és gazdasági formálása, alakítása, az emberek nevelése parancsoló módon írja elő számukra a rendszeres tanu-

lást, ami a mai viszonyaink között már eléggé elterjedt jelenség. Pártbizottságaink ezért egyre nagyobb körültekintéssel szervezik a gazdaságpolitikai tanfolyamokat. Sajnos, a legjobb akarat és a legnagyobb körültekintés mellett is van ennek a munkának egy nagy hibája, amely még mindenhol tapasztalható. Az, hogy ezekre a tanfolyamokra csak szakembereket akarunk szervezni. Nem látják eléggé világosan, hogy a gazdaságpolitikai tanfolyam ideológiai képzés, és mint ilyen, a legszorosabb kapcsolatban van a mindennapi élettel. Mit tanulnak itt a hallgatók?

A gazdaságpolitikai tanfolyam két részre oszlik: ipari és mezőgazdasági tagozatra. Az ipari tagozaton az ötéves terv irányelveit, a kongresszusi anyagot, a műszaki fejlesztés kérdéseit a népgazdaságban, a szocialista országok gazdasági együttműködését, a munka termelékenységének és az önköltségek kérdéseit, a gazdasági vezetők felkészítésének problémáit tanulják. A me-

zőgazdasági tagozaton: a szocialista nagyüzemi termelés kialakítását a termelőszövetkezetekben, a jövedelemelosztás problémáit, a géppálmások helyét és szerepét a mezőgazdaságban. És az előbbihez hasonlóan itt is szerepel az ötéves terv, az irányelvei és a kongresszus anyaga, mint tantárgy.

Már említettem, hogy a tanfolyam az ideológiai képzés olyan formája, amely a legszorosabb kapcsolatban áll a gyakorlati élettel. Célkitűzése sem lehet más, minthogy a helyi gazdasági feladatok megoldásában segítséget nyújtson a pártmunkásoknak, és a gazdasági vezetőknek.

Ha meggondoljuk, hogy e tárgyak kidolgozásánál a tanfolyamok vezetői mindig a helyi körülményeket és feladatokat veszik figyelembe, akkor máris láthatjuk, hogy a tanfolyamok mennyire segítenek fognak a Központi Bizottság márciusi határozatának és a kongresszus által kidolgozott feladatoknak a végrehajtásában.

Gaál Vince

Mesélt a muzsika a veszprémi szabadtéri színpadon

Kellemes idő kedvezett csütörtökön este a veszprémi szabadtéri színpad előadásának, amelyet a rendezőség „Mesélt a muzsika” címen kötött tarka csokorba. Mindenekelőtt a Budapesti MÁV Szimfonikusok kitűnő zenekarát kell megdicsérnünk, amely ezúttal is őszinte élvezetet szerzett.

Kálmán Etelka és Fülöp Viktor, az Operaház neves szólótáncosai művészi élményt nyújtottak. Ez a két kiváló táncos nem csupán bravúros technikájával, de mozdulataik kifejező szépségével is gyönyörködte a szemlélőt. Sok tapsot aratott Bordy Bella is, aki a színpadon szereplő Lakatos Gabriella helyett táncolt és énekel (mert magyar táncszámait pattingó nótázással kísérte).

A színpadon feltüntetett Udvardy Tibor, az Állami Operaház népszerű művésze helyett — Nagypál László illeszkedett a tarka csokorba. Hibáztatjuk, hogy Rácz György műsorokhoz egyetlen szóval sem jelentette be ezt a szereplőváltást, és azt sem, hogy az ugyancsak meghirdetett Koltay Valéria száma elmarad, s helyette Szilvássy Margit „ugrott be.” De a szereplőváltás misem kisebbített az előadás sikerén és a „helyettesek”

megérdemelt tapsokat arattak. Déry Pál fellépése már kevésbé sikerült: hangja a szabadtéri színpadon gyengén érvényesült.

A legfiatalabb balett-táncosok galériájában Gaál Éva, Lakatos Andrea, Gál Ernő és Balogh Ágoston sikeresen szerepeltek. (h. k.)

Üzemi ösztöndíjat kapott

Miután leérettségizett, főiskolára is vágyott, meg dolgozni is szeretett volna. Végül mégis az üzemben kötött ki. Pápan, az Elekthermax gyárban. Nem szólt neki, de látta, érezte, hogy amikor nagy olajosan egyik-másik ismerőse meglátta őt a gyárudvaron, valahogy így gondolkodtak róla: „No, ez is sokra vitte. Kár volt 12 évig tanulnia.” De dolgozott fegyelmezetten. Megerősödött az egész embert kívánó fizikai munkát. Megerősödött az üzemben. Jól érezte magát a munkások között.

Nem sokáig, talán három hónapig maradt a műhelyben. Azután szükség volt az egyik irodában

egy mozgékony, ügyes írástudóra. Reá esett a vezetők választása. Itt is elégedettek munkájával.

Pintér Laci — bár már egy éve kenyérkereső —, egy kicsit ma is diák. „Tanárai” a híres gyár idősebb munkásai, szakemberei. És jó tanárok ezek. Megtanították, hogy eredményes munka csak azután születhetik, ha mindnyájan — ki, ahol éppen dolgozik, — becsülettel ellátják teendőiket. Az „üzemi diák” azonban tanár is már. Az elmúlt évben a KISZ bizottság oktató munkával bízta meg. A kiszes fiatalok egyik csoportjának lett szemináriumi vezetője. 18—20 hallgatója volt. „A világ térképe előtt” c. tanfolyamot vezette. És a hallgatók kitarítottak mellette. Érdekes foglalkozásokat vezetett. Bőven hasznosíthatta iskolai ismereteit. A fiatalok örömmel hallgatták a lelkes oktató magyarázatait.

Pintér Lacinak is tanulságos volt ez a „tanárkodás.” Próbára tette ismereteit, emellett azt is megtanulhatta, hogy milyen szép, és nehéz is tanárnak lenni. A munkásfiatalokkal együtt tanulni. De nem is ez volt számára az igazán nagy élmény, hanem az, hogy

megismerhette: a munkások mennyire vonzódnak a tudáshoz, mennyire szeretnék pótolni ismereteik hiányait. Ez volt számára a legfőbb tapasztalat.

Magában is csak halkan fogalmazta meg a dolgot, de azért jó volt elképzelni, hogy ő mégiscsak tanár lesz. Ő, a kőműves fia, tanár. Nem nagy dolog ez nálunk. De mégis... szép, szent dolog tanítani. Tanítani a munkásokat is, a dolgozók esti iskoláján. Mert a munkásnak egyre több tudás kell.

Nemrégiben rendkívül „izgalmas” dolgot közöltek vele: Az üzem munkásai, a vállalat vezetői úgy látják, hogy méltó a bizalomra, méltó arra, hogy támogatásuk főiskolai tanulmányait — üzemi ösztöndíjat kap!

Gyorsan híre kelt a dolognak. A műhelybeli munkások is örülnek, mert „Pintér Laci rendes gyerek. Biztosan megállja a helyét. Nem hoz szégyent ránk.” — mondották a gyárban mindenfelé. Biztosan jól megőrzi, agyába vési az útravalót.

Pintér Laci főiskolára megy. Földrajz, rajzszakos tanár lesz. (T. L.)

A szövetkezet libapásztorja

Libák legelésznek a falu végén. Szaporán csipegetik a zöld füvet, amelyen frissen csillog az esőcsepp. Ahogy meglátnak egy tócsát, körülcsipogják és egyenként megfürödnek, rendezgetik tollaikat.

A libapásztor a kukoricából szemléli nagy megelégedéssel a fürdözést. „Nagy hanggal” vannak a libák. Fellárnázzák a mezőt, amely most „kihalt” egy-két órára. De nem sokáig, mert kihallatszik az udvarokról a kaszák élesítése, kalapálása. Munkára készül Bodorfa népe. Az eső után azonban legelőszőrű idős Imre Gézáné jelent meg a mezőn. Kiterelte a nyáját. Itt találkozottam vele.

A tavasszal „szegődött” el libapásztorok Imre néni. Akkor még aranyárga pelyhek fedték a libák testét. Most pedig már a tűző naptól messzire ríkt fehér-ségük.

Dicsérem a ludak tisztaságát. Jól esik ez Imre néni.

— Mindent megteszek, lelkem, hogy szépek legyenek. Tudja, ez nemcsak az enyém! — suttogta. — A termelőszövetkezet vette galambom. Azelőtt az egész fahutak nem volt ennyi lúdja, de ez az elnök, én mondom magának, életrevaló... — Aztán egyik reggel csak jön hozzánk: „Imre néni, legyen segítségünkre!” — Azelőtt én 20—25 libát tartottam — tudták rólam, hogy érek a libákhoz, hát nem azt sütötték ki, hogy fogadjam el a libapásztorokot, s így lett belőlem libapásztor!

Látszott, hogy gondolatában újra lepergeti a tavasz-eleji nagy történetét, majd mosolygós arccal mesélt tovább.

— 27 libát őrzök! — Most már én csodálkozom el, és gyorsan a seregre pillantok.

— Nem több ez, Imre néni?

— Jaj, egy egyest elfelejtettem belőle, — hiába, öregszem — mentegétozött.

Imre néni már idős asszony. Hetvennyolc éves. Háta meggöngnyedt a sok munkától, ráncosodó keze remeg a megerőltetéstől. De a „pásztorbotját” még erő-

sen markolja. Nehezen hagyja kiesni. Pedig már van „bojtárja.” Szőke, okostekintetű lányka büjlik elő a kukoricából, kezében ő is botot szorongat.

— Kell a segítség, nem bírok én már annyit futkosni utánuk — mutat a ludakra, amelyek megint a tilos felé kacsintgatnak.

— Eriggy lányom, tereld vissza őket.

Addig mi folytattuk tovább a beszélgetést. Imre néni nem kellett sokat faggatni, beszélt anélkül is.

— Most csak próbálunk vele (mármint a lüde-nyészéssel), ha bevállik, úgy hallom, ötszázat is vesznek jövőre.

— Biztos megéri!

— Csak a tollból számítsuk, hogy befőn az árak.

Am, ahogy a tollról esik szó, mérgesen összeráncolja a homlokát. Nem sokáig tartja magában, amő bántja, elpanaszolja.

— Már lehetett volna mellestenni, de csak halogatják, pedig sürgős lenne. A júliusi szél fehér tollakat forgat a levegőben. Az úton, a tarlón is nyomot hagynak a ludak. Sürgősen mellestenni kell a ludakat!

A beszélgetés visszatérteledött az előbbi gondolatokhoz.

— A ludakat meghízlatjuk, és hizottan értékesítjük — jó árat ígérnek érte.

A termelőszövetkezeti elnök szavai szerint: jövőre akkor is foglalkozunk ludakkal, ha csak annyi lesz a jövedelem belőle, hogy a befektetett pénzt hozza ki, és nyomban indokolta is. — Legalább az asszonyok közül néhánynak ezzel is állandó munkát biztosítottunk.

— Mi a fizetsége, Imre néni?

— Még pontosan nem tudom, de úgy gondolom, a havi 600 forintom meglesz! — Így mondta az elnök is. Ebből pedig Imre néni egyedül nyugodtan meg tud élni.

A beszélgetést ezzel befejeztük.

Imre néni lassan hazafelé fordította a csapat elejét. Azok „bágyadtan” libegtették szárnyukat. Böggyüket dagadtra tömték a tarlóföldön. Imre néni boldog arccal lépkedett a sok lúd után...

Németh Mária

Alkalmatlan, s mégis alkalmas?

Hosszú lenne leírni annak a sok aktának történetét, amelyek két év alatt napvilágot láttak Rózsa Jánosék házihelye ügyében.

Rózsaék 1956-ban kaptak építési engedélyt, de szándékukat akkor keresztülhúzza az ellenforradalom, így 1958 februárjában az engedély meghosszabbítását kellett kérniük. Mivel Devecserben nem teljesítették kötelezettségüket, a megyei tanácshoz fordultak. Erre már intézkedett a járási tanács, de hogyan?

Az igazgatási osztály határozatot hozott, amelyben közölte a tulajdonosokkal, hogy építési engedélyre nem lesz szükségük, mert ingatlanukat piactér céljára kisajátítják. Rózsa Jánosék fellebbeztek, de a megye tanács az I. fokú határozatot hagyta jóvá.

Rózsaék nem tudtak belenyugodni a kisajátításba, a legkülönbözőbb fórumokhoz továbbították panaszukat, többek között a Népi Ellenőrzési Bizottsághoz is, amely közölte: „Megállapítást nyert, hogy maga a kisajátítási eljárás jogszerűen folyt le ugyan, de a kisajátítás indokolása s maga a kérdéses terület igénybevétele nem indokolt...”

Hasonló értelemben született meg a megyei tanács 1959 május 28-i határozata is, amely a járási tanács igazgatási osztályának másodfokon is elbírált és jóváhagyott határozatát megsemmisítette. Ugyanakkor felhívta a járási tanácsot, hogy „Devecser község közegészségügyi követelményeinek megfelelő piactér elhelyezési, illetve kialakítási problémáját új, helyszíni eljárás eredményeképpen véglegesen oldják meg.” Az indoklás többek között hivatkozik a megyei tanács v. b. egészségügyi osztályának 32345. sz. jelentésére, amely szerint — eltérően a panasszal megtámadott határozatok indoklásától — „a kisajátított ingatlan sem rendelkezik hiánytalanul a piactér egészségügyi követelményeivel.”

Rózsaék az idézett határozat birtokában előbb szóban, majd július 4-én írásban kérték az építési engedélyt, közben az alapozást megkezdték. Július 13-án a járási tanács műszaki csoportjának megbízottja a helyszínen jegyzőkönyvet vett fel, amelyben utasították a tulajdonosokat az építési munka azonnali megszüntetésére, „mivel a községi tanács v. b. a kisajátítási eljárást újból megkezdte”.

Tudomásunk szerint a szóbanforgó ingatlan helye változatlan, sőt egészségügyi körülményei is a régiek. Ha egyszer piactér céljaira alkalmatlannak találták ezt a területet, mi szükség van arra, hogy újból kezdjék a kisajátítást ahelyett, hogy lehetővé tennék Rózsaék számára, hogy saját házhelyükön felépíthessék családi otthonukat?

(M. T.-né)

Báli képeket a helyszínen készít

a Fényképész Szövetkezet.

A több mint száz éves hagyományokra visszatekintő Anna-bál iránt mutatkozó nagy érdeklődésre való tekintettel a bálterem színpadán külön műtermet rendeztünk be. Ezzel is emlékeztetessé akarjuk tenni az ideit, minden eddiginél fényesebb báléjszakát.

Annak és az első bálózók készítették feltétlenül nálunk minden időkre kedves emlékek maradóbáli képeiket.

A fényképeket nagyméretű levelezőlap mintájára készítjük s különleges báli bélyegzővel látjuk el.

Báli képeket a helyszínen készít

a Fényképész Szövetkezet.

Annak és az első bálózók készítették feltétlenül nálunk minden időkre kedves emlékek maradóbáli képeiket.

A fényképeket nagyméretű levelezőlap mintájára készítjük s különleges báli bélyegzővel látjuk el.

Keresse fel műtermünket az 1959. évi Anna-bálon!

(1561)